

Dr fra Milan ŠETKA:

MISLI MODERNIH KONVERTITA O MARIJI

Iskrenom štovatelju Djevice Marije,
velikom organizatoru
marioloških i marijanskih kongresa
fra Karlu dru Baliću
poklanja ove retke

Sabirač

Vrlo je zanimljivo čitati izjave modernih konvertita o ulozi Bl. Dj. Marije pri njihovu obraćenju. Iz citata, koji se ovdje donose, može se jasno zapaziti veličina Majke Božje kao i njezina pomoć na putu spasenja svima onima koji je zazivlju.

Kao što je Marija pomogla tim ljudima u traženju i nalaženju istine te u smirenju srca, tako ona hoće i može pomoći svima nama da se što bolje učvrstimo u istini i da što lakše postignemo konačnu svrhu.

Želja mi je da čitanje ovih izjava pomogne svima čitateljima u ljubavi prema nebeskoj Majci Mariji koja nas vodi k Isusu.

PISCI I DJELA

(Ovdje je naveden pisac i djelo iz koga je uzet citat. U tekstu brojka označuje stranicu djela.)

Baker Bessie Anstice, iz aristokratske engleske protestantske obitelji; iz knjige: Capanaga, La Madonna nela storia della conversioni (Roma 1953), kratica **M**.

Barsy Irma, bankarska činovnica i mađarska spisateljica; iz knjige Schafer Bruno, Sie hörte Seine Stimme I (Luzern 1949), kratica **SHSS**.

Bavier de André, francuski pisac, potomak švicarske protestantske porodice; iz knjige Mainage, Svjedoci kat. obnove; preveo dr F. Binički (Zagreb 1922), kratica **SKO**.

Bez-Mennicke Trude, kćerka njemačkog luteranskog pastora, iz knjige, Schafer, **SHSS II**.

Carrel dr Alexis, liječnik svjetskog glasa, dobitnik Nobelove nagrade, iz knjige: Viaggio a Lourdes (Brescia 1958).

Chesterton Gilberth Keith, poznati engleski žurnalist, pjesnik, filozof, govornik i pisac; iz knjige Lamping, Četrdesetorica govore, 2. izd. (Zagreb 1944), kratica **ČG**.

Chessex Marc-Louis, inženjer iz Švicarske, iz knjige **SHSS II.**

Dorotea Marija, protestantkinja i nevjernica, iz knjige: Angeli, Rinascite (Torino 1933), kratica **R.**

Dierolf Frieda, pjevačica iz Njemačke; iz knjige **SHSS I.**

Hunek Rudolf Marija, liječnik iz Čehoslovačke; iz knjige **SHSS I.**

Huysmans Joris - Karl, iz knjige **M.**

Joergensen J., danski književnik; Gospa od Danske; preveo Grga Starčević (Zagreb 1923).

Kasagi Augustin, iz budističke obitelji u Japanu; iz knjige Cristo nel mondo 1963. A cura dell'Osservatorio Cristiano, Assisi, kratica **CNM.**

Langbehn Julije, slikar; iz knjige Andrian - Werburg, Ihre Wege nach Rom, 2. Auflage (Paderborn 1934).

Lechmere Luisa Augusta, anglikanka; iz knjige **M.**

Maetzu Ramiro, eseist iz Španjolske; iz knjige **CG.**

Merton Thomas, poznati pisac; iz knjige **M.**

Most Jelena, protestantkinja; iz knjige **R.**

Newman John Henry, kardinal; iz knjige **M.**

Orestano Francesco, pisac i profesor filozofije, iz knjige Rossi, Uomini incontro a Cristo, 12. izd. (Assisi 1955); kratica **UIC.**

Pang Pavao, **CNM** 1963.

Péguy Charles Pierre, francuski pisac; iz knjige Pflieger, Aux prises avec le Christ (Mulhouse 1949).

Pitigrilli (Dino Segre), talijanski književnik, La piscina di Siloe (Milano 1949).

Psichari Ernest, Renanov nećak, iz knjige **M.**

Ratisbonne Alfonso, Židov, iz knjige: Petrov, Moderni konvertiti (Split 1926).

Retté Adolf, francuski političar i pisac, K Svjetlosti vječnoj; preveo Milan Pavelić (Rijeka 1916).

Reynolds Kenyon, inženjer iz Kalifornije; **SHSS II.**

Ruville dr Albert, sveučilišni profesor; Natrag k Svetoj Crkvi; preveo Zbor duhovne mladeži u Senju (Ljubljana 1912).

Sallem Ibrahim, musliman, profesor za arapsku liturgiju; **SHSS II.**

Salomé René, francuski književnik; **SKO.**

Stoddard John, iz puritanske protestantske obitelji; Ricostruendo una fede perduta (Milano 1949).

Stolpe Sven, Leicht, schnell und zart... (Frankfurt am Main 1954).

Thomas Paul, protestantski visoki dostojanstvenik; UIC.

Tiberg Antonie, učiteljica na građanskoj gimnaziji za dječake i djevojčice u Oslu; ČG.

Tucker John, novinar i pisac iz Čikaga; CNM 1955.

Van der Meer de Walchere Pierre, holandski pisac, Journal d'un converti (Paris 1931); kratica JC.

Wu dr John Tsching Hsiung, profesor prava i diplomat; SHSS II.

Zanta Leontina, profesorica; SKO.

I D I O

Uzvišenost Djevice Marije

Svima je nama vrlo dobro poznato da Marija nije Bog, ali nam je također jasno da nije ni obično stvorenje. Bog ju je od vijeka izabrao za Majku svoga jedinorođenoga Sina, našega Otkupitelja. Radi toga poziva sačuvao ju je od istočne ljage i svakog osobnoga grijeha te je učinio moćnom Posrednicom svih svojih milosti koje dijeli ljudima. Marija je prihvatila Božji poziv, svojim je životom odgovorila Božjoj želji i kao Isusova Majka, postala je i našom nježnom majkom.

Za potvrdu tih misli nalazimo mnoge izjave kod modernih konvertita. Konvertiti su iskusili na sebi, u svom srcu, veličinu Božjega poziva i Marijina odziva.

1. Marija je Majka Božja

»Mi molimo našu Gospu, Majku Isusovu, Svetu Djevicu, koja je bila hram i oltar gdje je Dijete počivalo prije svoga rođenja. Njezino je srce bilo probodeno sa sedam čavli bolova prije, u vrijeme i poslije Muke njezina Sina i njezina Boga. Ona je trpjela krvareći od ljubavi i ona moli za nas ljude koji ne znamo što činimo. — Pomozi nas, moćna Djevice, daj nam snage, nauči nas moliti i ljubiti Boga sa svim srcem, sa svom dušom, sa svom pameti, o Majko milosrdna!«

(Van der Meer de Walchere Pierre, 250)

»Tko ne vidi da Marija nužno zauzimalje jedinstveno mjesto među svim stvorenim bićima? Krist je imao samo jednu Majku. Utjelovljeni Bog se udostojao položiti vlastito sve-

tohranište u tijelo toga stvorenja, i tako ona postade zemaljskom Majkom božanstva. Zašto, dakle, ona ne bi bila poštovana iznad svih smrtnika? Suviše, ona sama između svoga naroda imala je povlasticu da sudjeluje u djelu otkupljenja svojom slobodnom voljom; kad joj je naime nevješteno sveto otajstvo utjelovljenja, ona ponizno odgovori: Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj.«

(Stoddard, 227—228)

»Ne mogu još ni sada reći da su ta pitanja u meni zamuknula ili da je na njih jasno odgovoreno (kako bismo mi ljudi to tako željeli). Ali ona mi nijesu više na putu. Također su i ona našla svoje mjesto u velikom prostoru Crkve, blizu, sasvim blizu središta. Tu naime stoji Marija, Majka Božja, ljudska žena koju je Bog izabrao da po njoj uđe u čovječju narav i sudbinu, a koja je na to neshvatljivo i neizmjerljivo rekla svoj ponizno-hrabri: Neka mi bude! Ona je izdržala svih sedam mačeva žrtvovanja i sve riječi sačuvala u svom srcu kao sjeme u tamnoj zemlji.«

(Trude Bez — Mennicke, 142)

»U biti mi se činilo nevjerojatno da se može zaniijekati Mariji savršena čistoća kad se vjeruje da je ona od vječnosti izabrana za Zaručnicu Duha Svetoga, za Majku božanskog Sina, i kad je kroz devet mjeseci čuvala u svom srcu Krista, njega othranila, odgojila i imala ga pod svojom vlašću sve do tridesete godine.«

(M. B. A. Baker, 237)

»Kad bi Majka Božja bila obična osoba, njezina svojstva ne bi bila dovoljna da nam objave i usijeku u nas ideju da se Bog učinio čovjekom. Jedna Majka bez ognjišta u Crkvi, bez dostojanstva, bez darova, ne bi bila prava Majka, kako to traži obrana Utjelovljenja.«

(Newman, 117)

»Svaki hram koji se posvećuje Mariji, svaki oltar koji se podiže u njezinu čast, svaka slika koja je prikazuje, svake litanije koje pjevaju njezine hvale, svaka Zdravomarija koja se moli da se ovjekovječi njezina uspomena, čine to da nas posjete da je bio Jedan, koji je neizmjerljivo dostojan hvale, koji se nije ustručavao ući u krilo Djevice.«

(Newman, 116)

»Pobožnost Mariji činila mi se bitno ujedinjena s vjeron u božanstvo Kristovo. Ističem, budući da je ona Majka Kristova, nijedan kršćanin ne može shvatiti njezino kraljev-

sko dostojanstvo, i zato nijedna hvala ne može biti pretjerana. Vjerovati u utjelovljenje Riječi i nijekati Mariji prvo mjesto u svijetu, činilo mi se nastranost.«

(Baker, 236)

»Pobožnost prema Mariji nije se kod Rongea (Joergensena) morala boriti s glupom mržnjom, s kojom su mnogi protestanti susretali Majku Isusovu. On je odmah na početku razumio, ako je Isus iz Nazareta zaista Bog, da je ona ponizna Djevica, koja ga je rodila u betlehemskoj štalici, za ista Bogorodica, i da je sada slavno okrunjena na nebu te sjedi uz desnu svoga Sina okružena suncem i mjesecom, a na glavi joj kruna od dvanaest zvijezda. Ništa mu stoga nije bilo nerazumljivije nego oni neki kršćani koji su mislili da poštivaju Isusa tim što ruže njegovu Majku.«

(Joergensen, 81)

»Katolička nauka ne tvrdi da je Marija Majka božanstva, Božje naravi koja postoji za se od vječnosti, nego uči da je ona bila Majka Krista koji, ukoliko je jedna osoba, imao je dvije naravi (božansku i ljudsku) i bio je ujedno Bog i Čovjek. Ako je, dakle, Blažena Djevica bila Kristova Majka, bila je uistinu Majka Božja u gore iznešenom smislu, i taj najviši titul, tako označen, bio je formalno proglašen na Efeškom saboru 434. g.«

(Stoddard, 230)

Kad je Chesterton čuo da se protestanti izruguju jednom katoličkom mističaru koji je rekao: »Svako stvorenje mora biti zahvalno svomu Bogu, ali Djevici je i sam Bog dužan zahvalnost, rekao je: »Tom sam zgodom uzdrhtao kao na glas trube i gotovo glasno uskliknuo: Kako je to krasno rečeno! Pričinilo mi se da je ono što je nepojmljivo u djelu utjelovljenja, ako mističara pravo shvaćamo, jedva bolje i jasnije moglo biti izrečeno.«

(Cherstenton, 58)

2. Prečista djevica

»K štovanju presvete Djevice nagonila me potreba vlastite duše. Uvijek sam vjerovao kako je posve razumljivo da je utjelovljenje moralo imati svoju pripravu, a za to je izabrana neoskvrnuta Djevica, čista od istočnoga grijeha. Potreba da joj se molim nije se rodila iz ove pomisli, nego iz težnje, iz unutrašnje nužde.«

(Ramiro de Maetzu, 144)

»Ako se vjeruje u istinu utjelovljenja, zar je možda teško prihvatiti tu novu nauku (Bezgrješno Začeće)? Zar nije istinito da okolnosti u tom slučaju neotklonjivo ne pretpostavljaju takvu akciju s Božje strane? Vjerovati je da je Blažena Djevica izuzeta od ljage koju baštini čovječanstvo pokazuje nužnost našega ideala o tome kakva mora biti Majka savršenoga Božjega Sina.«

(Stoddard, 231)

»Svakim danom ljubav Naše Gospe, prečiste Majke Isusove, pomalo je sve više prodirala u me. Kraljica bez grijeha istočnoga začeta! Ja shvaćam katkada širinu njezina uzvišenog dostojanstva. Kakvo li je čudo nazrijevati sve te stvari koje toliko nadmašuju naš razum! Dogodi se da osjetim kako Božja ruka obuhvata moje srce snagom, zatim kako božanska imena Isusa i Marije zvone u meni poput zvona, a ja plaćem od ljubavi i zahvalnosti za veliku milost kojom me Bog ispunja.«

(P. van der Meer de Walcheren, 237)

»Kako bi Majka Božja mogla biti okaljana ljagom grijeha i živjeti kao rob grijeha! Oh, to ne! Rađe bih htio vjerovati da se sva djeca rađaju bez grijeha. Netom sam upoznao da je Krist Bog, shvatio sam da samo pretpostavljanje grijeha u Mariji i da se on ne bi sramio zvati je svojom Majkom. I najžarče riječi ne bi bile dovoljne da izraze ljubav koju Bezgriješna Kraljica nosi prema nama.«

(Baker, 237)

»Od 1905. godine, nakon boravka u tuđini i putovanja koje mi ne umanjuju nemira, Henrik Dubois (René Salomé) imadaše da doživi niz kušnja u kojima je isprvice gledao učinak slučajnih prilika. No kasnije, razmislivši, prepoznao je opomene one milosrdne Djevice — utočišta grješnika — kojoj je i za najgorih zabluda častio čistu uspomenu.«

(René Salomé, 61)

»Budući da je tako počašćena i izabrana između svih stvorenih bića, zar njezin zavičaj, njezino vladanje, njezina svetost nijesu morali biti isto? Ako ne, zašto Svemogući, koji je imao sav svemir gdje da bira, izabrao je nju? Ako je na svijetu bila jedna žena čišća, slađa, pobožnija i poniznija od Djevice, zar se može zamisliti da Bog ne bi izabrao nju mjesto Marije?«

(Stoddard, 228)

»Kad sam se povratio kući, po prvi put sam čitao s gorućom pažnjom Litanije. Čitao sam ih glasno. Vidio sam da svaki zaziv poprima oblik. Vidio sam sve figure Marije, sve njezine oznake. To je bilo kao pratnja tajanstvenih divota. Gledao sam je kao Majku prečistu. Gledao sam je kao Djevicu moćnu. Gledao sam je kao Ogledalo pravde i Uzrok naše radosti. Gledao sam je kao Posudu duhovnu. Gledao sam je kao Ružu otajstvenu, kao Toranj bjelokosni, kao Kuću zlatnu, kao Zvijezdu jutarnju, kao Tješiteljicu žalosnih, kao Kraljicu anđela... Nijesam više mogao podnositi jaku svjetlost riječi, one su otperećivale, moje su oči bile zasljepljene od suza. To je bilo radi tih divnih Imena kojima kršćani zazivlju nju koja je prečista Majka Božjega Sina.«

(P. van der Meer de Walcheren, 86—87)

Oh kako mora biti lijepa Puna milosti! Ne shvaćam kako se može misliti na Gospu a ne ljubiti je i ne štovati je. I ja zahvaljujem Bogu koji mi je dao da upoznam Mariju takvu kakva jest, kao stvorenje uistinu, ali kao stvorenje koje je izdignuto iznad svih drugih, pače iznad anđeoskih stvorenja.«

(Luisa Augusta Lechmere, 227)

»Marija je još Majka Krista, njegova Majka u našim dušama. Ona je Majka vrhunarnog života u nama. Svetost nam dolazi po njezinu zagovoru. Bog je odredio da nemamo drugoga puta.«

(Thomas Merton, 347)

3. Moćna Posrednica i Majka

»Još samo mogu iz dna duše zahvaliti Bl. Dj. Mariji, Posrednici svih milosti, mojoj Majci i Gospodarici; zahvaliti Srcu Isusovu koje me je u svom milosrđu primilo i udostojalo se da sudjelujem u njegovu vječnom svećeništvu; zahvaliti Presv. Trojstvu. Neka živi Otac, Sin i Duh Sveti!«

(Ibrahim Sallem, 72)

»Prigodom predaje svoga akreditivnog pisma u Vatikanu, pozdravio me je Sveti Otac kao vjernog sina Crkve čiji je put u katoličku vjeru bio osvjetljen Danteovom „Divina Comedia“. Nije mi jasno kako je Papa to mogao znati, ali to je tako: Dante je bio moj vođa od vrata Crkve. Ali tko me je poticao na ulazak kroz ta vrata? Bila je to Majka Božja i njezina mala kćerka Terezija iz Lisieuxa.«

(Dr John Tscing Hsiung Wu, 25)

»Isus, sjedeći s desne strane Oca, još je Sin Marije i ne može da ne sluša s ljubavlju i nježnošću molitve Majke za one koje je umro i koje ona ljubi u njemu. Ta molitva ni pošto ne umanjuje bitne attribute Krista kao Posrednika, jer svaka molitva koja je njoj upravljena temelji se na posredništvu Sina.«

(Stoddard, 230)

»Jedna od glavnih mojih pogrješaka moga duhovnog života kroz onu prvu godinu bila je pomanjkanje pobožnosti prema Majci Božjoj. Vjerovao sam u istinu koju Crkva naučava o Gospi te kad sam molio, govorio sam Zdravo Marijo. Ali to nije dosta. Nije lako shvatiti strašnu moć Svete Djevice. Tko je ne pozna, taj ne zna da sve milosti dolaze preko njezinih ruku, jer je Bog htio da na taj način ona sudjeluje u djelu spasenja ljudi.«

(Thomas Merton, 354)

»Katolička je Crkva Hram Kristov, Sveti Grad na čijim bedemima stoji napisano: Jedna, sveta, katolička, apostolska; uzdignuta je i protiv nje paklena vrata, zlo i smrt, nijesu nikada uspjeli. Gospodin je doveo mene i moje u taj Hram. Tu smo našli Krista koga svi ljudi traže. Tu smo osjetili moć milosti koju nam je on dao po zagovoru Gospe s kojom ponavljamo: Veliča duša moja Gospodina i raduje se duh moj u Bogu, Spasitelju mome.«

(Paul van K. Thomson, 236)

»Marija nas sjeća na nazočnost više čudoredne ljepote u našoj duši; ona nas spašava u mislima da i mi njoj pripadamo; ona ne dopušta da padnemo, a da nas ne bi ukorila te nam ulijeva stid nad vlastitim padom; ona u nama jača poštovanje prema idealu; konačno ona dolazi na koncu, u času smrti te nam zatvara umorne oči, ako smo bili vjerni idealu te nam poljubi čelo u času našega samrtnog spavanja.«

(Ramiro Maetzu, 144)

»Lutao sam bez vođa u podzemaljskom mračnom labirintu. Nijesam više znao kamo idem. Ali si to znala Ti, dobrotiva Djevice! Približavalo se praskozorje kadno ćeš se Ti ukazati posred mojih tmina, o tiha Danice. Skoro je morao kucnuti sat u koji ćeš Ti uzeti moju blatom zaprskanu ruku

u svoju čistu i povesti me k podnožju Božjega prijestolja. Hvala Ti, o blaga, o presveta, o preslatka Majko našega Gospodina.»

(Adolf Retté, 29—30)

»Svaki katolik točno zna da milosti dolaze od Boga, da su sveci nešto samo radi svoje blizine s Bogom. I sveta Marija bila je prah i pepeo da je nekad htjela prekinuti svoju tijesnu vezu s Isusom Kristom.»

(Ruville, 146)

»Kad odgonetavam i tražim da protumačim kako je jučerašnji nevjernik obratio se u današnjeg vjernika i prešao iz noći na jutro, ne otkrivam ništa, jer je nebesko djelovanje iščezlo bez traga. Sigurno je da Djevica djeluje u nama u sličnim slučajevima. Ona nas preobrazuje i stavlja nas u ruke Sina, ali su njezini prsti tako lagani, tako prozračni, tako nježni da od njih preobražena duša nije ništa osjetila.»

(Joris-Karl Huysmans, 196)

»Slatka Djevice, koja pomažeš nesretnicima koji Te ponizno mole, zaštiti me. Ja vjerujem u Te. Ti si htjela odgovoriti na moju sumnju s očitim čudom. Ja ga ne znam shvatiti, ja još sumnjam. Ali moja je najživlja želja, najviši cilj svih mojih težnja, da vjerujem, iz svega srca, da vjerujem slijepo, bez daljnjega razlaganja, bez kritiziranja. Tvoje je ime slađe od jutarnjeg sunca. Uzmi nemirnoga grješnika, sa srcem u oluji, s namrštenim čelom, koji se troši u potrazi za tlapnjama. Ispod dubokih i oporih savjeta moje umne oholosti leži, na žalost još ugušen san, najblistaviji od svih snova, a taj je da vjerujem u Te, da Te ljubim poput braće čiste duše.»

(Carrel, 71)

»Sve sam više spoznavala što me je potaklo na obraćenje. Osim Boga to sigurno zahvaljujem Mariji, Neoskvrnjennoj Djevici i Majci Božjoj, svojoj Pokroviteljici. Majka milosti nije me napustila ni u najdubljoj tami, te me opet vratila sretno svome božanskom Sinu s najzamršenijih putova. Divna nebeska Kraljice, Prijestolje mudrosti, Pomoćnice kršćana, Utočište grješnika i Uzore božanskog milosrđa, Ti blagoslovljena, Puna milosti: ne dozvoli da Te ikada više zaboravim! Daj da Te poznam, hvalim i ljubim u sve vijeke!«

(Rudolf Marija Hunek, 220)

»Konačno sam priznao da smo mi grješnici slabi i da nužno trebamo pomoć kad se obraćamo Bogu. U to sam doba počeo shvaćati smisao rečenice koju je napisao sv. Bernard: Bog je htio da sve primamo preko Marije. Počeo sam se diviti neizmjernej poniznosti jedino bezgrješnog člana čovječanstva radi čega je izabrana za Majku Božju i obrađovao sam se na pomisao da Isus uslišava njezin zagovor za one koji punim povjerenjem kod nje traže utočište.«

(Kenyon L. Reynolds, 188)

»Veselim je srcem prihvatio Ronge (Joergensen) nauku Crkve da je Marija naša glavna zaštitnica kod Boga, da je ona Majka milosrđa, blaga Djeliteljica milosti te da kroz njezine materinske ruke dopiru do nas svi darovi Božji. Kako je prvoga Božića rodila Dijete Isusa u betlehemskejštalici, tako i sada svojim moćnim zagovorom rađa Spasitelja u srcu svakog vjernika. Stoga je pobožnost prema Mariji najjača zaštita vjere u Isusa, pa kako je On put do Oca, tako je Ona put do Sina.«

(Joergensen, 81—82)

Kad se Gospa ukazala A. Ratisbonneu, priznao je isusovcu Villefortu: »Ja sam je vidio! Ja sam je vidio. Digao sam oči. Čitave je zgrade nestalo pred mojim pogledom: svo se svjetlo, da tako rečem, skupilo u jednoj samoj kapeli. Usred toga svjetla ukaza se, stojeći na oltaru, velika, sjajna, puna veličanstva i miline, Djevica Marija, koja je prikazana na mojoj čudotvornoj medaljici. Neka neodoljiva sila vukla me k njoj. Djevica mi dade znak da kleknem, a onda kao da mi veli: Dobro je! Ona mi nije ništa rekla, ali ja sam sve razumio.«

(A. Ratisbonne, 23—24)

»Nemojte smatrati presvetu Djevicu samo nekim utočištem kojim se služimo . . . Ona je Majka puna nježnosti. Ona razumije i zna sve.«

(Stolpe, 82)

»Anglikanci, prijatelji Krista! Ne tajite svoje vjere. Ako je Isus vaš Spasitelj, zar njegova Majka nije i vaša Majka?«

(Rocca XIX, 20)

»Mi smo se doslovno preobrazili, a to moram pripisati Marijiniu zagovoru . . . Zauzimanjem sv. Franje, osobito neprestanom ljubavlju Marije, nadam se da ću kroz svu buduć-

nost ostati Christophorus, tj. nosilac Krista, da ću sačuvati vjernost onomu koga nijesam htio više poznati. Marija ostaje put do Krista, a Krist je jedini put do Oca. S Kristovom Majkom pjeva i treba da kroz čitav život pjeva moje srce: Veliča duša moja Gospodina.«

(Marc-Louis Chesser, 110)

II D I O

Pobožnost prema Majci Božjoj

Marija je Majka Božja, neoskvrnjena i prečista Djevica, moćna Posrednica kod Boga i naša nježna duhovna majka. Radi toga je moramo poštivati i gajiti pobožnost prema njoj.

Moderni konvertiti pokazuju opravdanost pobožnosti prema Mariji i prakticiranjem pobožnosti prema njoj potiču nas da i mi kao vjerna njezina djeca od srca je ljubimo i njoj se utječemo.

1. Opravdanost štovanja Majke Božje

»Štovanje Bl. Dj. Marije učini nam se tako milo i od velike koristi da smo, nakon što smo to jednom okušali, zapuštanje te pobožnosti osjećali kao manjak. Započeli smo kititi njezine oltare cvijećem i svaki je dan pozdravljati molitvom Zdravo Marijo.«

(Julije Langbehn, 6)

»Ženski elemenat, koji potpuno manjka u protestantskom kultu, u Katoličkoj je Crkvi jedna od ljepših i dirljivijih karakteristika. Nijesu sva srca jednaka. Neke duše bez strasti više vole svoje molitve upravljati samo Bogu, božanstvu koje ulijeva strah, a koje je posvudašnje i sveznajuće. Drugi teže da se ujedine samo sa Spasiteljem, koji je u svom ovozemnom životu bio podložan našim slabostima, u svepnu je bio kušan kao i mi, osim grijeha. A ima još i drugih, osamljena srca, koji čeznu za ljubavlju i za majčinskom skrblju te nalaze najveću utjehu u svojim nevoljama zazivljući Majku raspetoga Otkupitelja i moleći je da ih ojača i pomogne. Ima u svakom času života momenata u kojima majčina nježnost vrijedi više nego sav svijet, pa molitva Mariji često odgovara toj potrebi, osobito ako je zemaljska majka pošla odavle zauvijek. Suosjećanje Blažene

Djevice odgovara toj težnji ljudskoga srca. Veselimo se što je u Katoličkoj Crkvi zadovoljena ta težnja i što su bezbrojni milijuni postigli, zahvaljujući nebeskom suosjećanju Marije, utjehu koju nitko drugi ne bi znao dati.«

(Stoddard, 296)

»Kult Djevice, kakav se prakticira u Katoličkoj Crkvi, činio mi se odmah od početka kao nešto simpatično i naravno, a da radi toga nijesam osjetila opterećenu savjest.«

(Marija Dorotea, 112)

»Katolička nauka ne uči, pače zabranjuje, klanjanje Blaženoj Djevici. Ona izjavljuje da štovanje Marije kao što se štuje Bog jest idolatrija, jer klanjanje pripada samo Bogu. Ali ljubiti je i poštivati jest međutim naša dužnost i povlastica.«

(Stoddard, 232)

»Ništa protestanti ne mrze toliko kao štovanje Marije, a ipak u srcima tolikih ljudi živi težnja za čistom Djevicom, za idealom velike žene.«

(Antonie Tiberg, 246)

»Koliko je sladak i poetičan kult Marije! Sjaj katoličkog kulta nagonio me je k istini.«

(Luisa Augusta Lechmere, 223)

»Štovanje Blažene Djevice nije bila mariolatrija. Crkva je štovala na posve osobit način Spasiteljevu Majku, ali je odlučno osuđivala obožavanje Blažene Djevice.«

(André de Bavier, 108)

»Zar se možda može vjerovati da se sviđa i zemaljskom sinu pokazivanje pomanjkanja poštivanja njegove majke? Kako se dakle to može sviđati Božjemu Sinu koji je u svojoj agoniji na Križu povjerio svoju Majku preljubljenom učniku! Kako može postojati neka sumnja da Krist ljubi i poštuje svoju Majku na nebu kad ju je slušao na zemlji trideset od tridesettri godine svoga života? Doista radi toga oni koji štuju Majku, štuju zajedno i Sina te svaka ispletana kruna za Mariju postavlja se pred noge Isusove.«

(Stoddard, 226—227)

«1. Meni, Kinezu, nemoguće je klanjati se Kristu a ne častiti Blaženu Djevicu. Kineska poslovice veli: Majka se časti radi sina, sin se časti radi majke. Tako su majka i sin nerazdruživi. Častiti sina i u isto vrijeme grditi majku vrhunac je nerazumnosti i barbarstva.

2. Isus Krist nas je naučio da se stablo pozna po plodovima. Isus je plod njezine utrobe, pa je lako zaključiti Gospinu svetost. Kinezi bi rekli: Samo takva majka je mogla začeti i dati na svjetlo takvog sina. Kinezi imaju jednu drugu izreku koja je karakteristična za njihovu filozofiju života: Kad se pije voda, misli se na izvor.

3. Biti kršćanin znači biti ud Kristov. Onaj koji štuje glavu, neće doista biti određen da prima udarac noge. Ona koja je dobra da bude Isusova Majka, bit će dobra da bude i naša majka.

4. Biti kršćanin znači biti druga Marija. Kao što je Marija začela Isusovo tijelo po kreposti Duha Svetoga, tako mi začinjemo duh Isusov po kreposti presv. Euharistije. Rođenje novog čovjeka u nama često je težak i bolan proces. Mi imamo potrebu Blažene Djevice, jer nam ona služi za primalju, ako ne želimo pogriješiti, ona ima iskustva.

5. Biti kršćanin znači biti drugi Krist. A biti drugi Krist znači biti ljubljeni sin Blažene Djevice. Koliko smo više ujedinjeni s Kristom, toliko više trebamo Majku. Katkada, nakon Pričesti, osjećam se ujedinjen s Kristom i instinktivno idem Gospi.

6. Blažena Djevica je Majka kontemplacije i akcije. Ona je puna mudrosti. Ona je uzor svih kreposti, dostojna nasljedovanja. Kako je uzvišen njezin Veliča: Pokazuje jakost mišicom svojom, rasipa one koji su oholi u mislima srca svoga. Skida s prijestolja silne vladare i visoko diže ponizne... Za me te riječi čine savršeno zrcalo onoga što stari kineski filozof Lao-Tse zove Staza neba. Uistinu se može reći da Veliča sadrži u jezgri Govor na gori.«

Jean Ching Hsiung Wu, 309—312)

2. Sv. Krunica

»Svaku večer govorimo zajedno krunicu, jer je Marijin mjesec. Isprva sam osjećao laganu odvratnost protiv tog načina molenja, jer mi se činio djetinjast i mehanički. Koliko li apsurd takav sud! Nakon što sam to učinio samo jedan put, shvatio sam uzvišenost takve serije molitava pošto mi je darovan veliki mir srca. Moć molitve Mariji koja je čista kao čovjek prije pada i koja se zove Kraljicom Svih Svetih i Vratima neba mora biti vanredno velika. Majko boli, budi naša Majka! Moli za nas i nauči me ljubiti tvoga Sina i Boga.«

(P. van der Meer de Walcheren, 278)

»Krunica, koju sam prije smatrao nizom zrnaca poput tespika koji muslimani prebiru da drže zauzete prste, postala je za me presveti Ružarij koji ne molim svaki dan, ali koji upotrebljavam kad imam potrebu savjeta i okrepe.«

(Pitigrilli, 109)

»Kad sam prvi put izmolila Ružarij, Djevica me pritegla k sebi zauvijek, neodoljivo. Postala sam njezinom službenicom i njoj sam se pripustila bez rezerve... Moja ljubav prema Majci Božjoj postajala je uvijek intimnijom. Neprestano sam osjećala da me sve više privlači njezin čar.«

(Marija Dorotea, 117)

»O koliko sam željela imati krunicu da molim Ružarij! Ali kako je dobiti? Pouzdano sam se dala na posao i, kako uči katekizam o načinu prakticiranja te pobožnosti, počela sam praviti krunicu. Za zrna poslužila je sjajna garnitura metalnih perla od vjenčane odjeće — uljepšane ukrasima srebra — moje majke koju mi je ona poklonila. Na kraju sam privezala križić od perle. Moja me je krunica učinila presretnom. Po noći sam je držala u rukama.«

(Jelena Most, 96)

»Kako je lijepo imati samo jednu ideju: ići po svijetu moleći krunicu! Koju slast, koju snagu nema ova prisutnost Boga koji se miješa u sve naše čine!«

(Ernest Psichari, 148)

»Pri jednoj šetnji u šumi u Rigi našla sam krunicu. Sretna zbog ovog nalaza — pozdrava s neba — ismijana od mojih prijatelja, uzela sam je sa sobom. Nijesam znala na njoj moliti, ali sam je stavila u svoju pisaću mapu, i ona me je pratila na svim putovanjima do zadnje postaje, samostana klarisa. Otada su zrna mnogo tisuća puta prošla kroz moje prsti: u zahvalnosti, potrebama, u svim promjenama, u svakom raspoloženju duboko sretne pokajnice.«

(Frieda Dierolf, 244)

»U cijeloj toj molitvi, izuzevši možda treći dio (slavna otajstva) nema očito ništa što ne bi mogao i vjerni protestant izgovarati, jer je ponavljati anđelov pozdrav i svete Elizabete opravdano to više što je sama Marija navijestila da će je blaženom nazivati svi narodi. A što se ista stvar bez

prekida ponavlja, to nije nimalo sablažljivo, ako se time skopča ozbiljno razmatranje. Ako li se izgovara u vjetar, nije tomu kriva Crkva, nego molitelj.«

(Ruville, 126)

»Uviđao sam kako krunica radi djetinje jednostavnosti molitava — uvijek opetovana i ipak uvijek nova — budi Marijin zagovor u korist onima koji se služe tim molitvama. Postao sam zahvalan što se ponizna upotreba krunice pokazala kao najveća moć kršćana protiv ateizma, hereze i tiranije. I tako je krunica meni i mojima postala sve veći i više ljubljani izvor milosti. Čak nekatolici, koji su na moj poticaj počeli moliti krunicu, zahvalili su mi što je taj blagoslov ušao u njihov život.«

(Kenyon L. Reynolds, 188)

3. Druge vrste pobožnosti

»Zahvaljujem neizmjereno Gospodinu što mi je dao vrlo dobru i svetu majku. Čim se ona obratila, s primjernom pobožnošću prakticirala je novu vjeru i s posebnom pažnjom poučavala je svoju djecu u novoj nauci. Vrlo pobožna Gospi, sve je nas već od rođenja jedno po jedno posvetila Majci Božjoj. I ni jedan dan nije propuštala izmoliti bar jedan put Ružarij.«

(Pavao Pang, 163)

Jednom je glasoviti J. Maritain preporučio Pégyu da čita sv. Tomu, a ovaj mu odgovori: »Pustite me u miru s vašim sv. Tomom... Ja bih dao svu Summu za jednu Zdravomariju i Zdravo Kraljice.«

(Pfleger, 51)

»Od šest litanija koje se zovu velike, one Djevice uistinu su najviše prožete lirizmom i u njima se krilo fantazije natječe s ushićenjem čuvstva. Tu u nabranjanju atributa, u središnjoj fazi himna koji odatle proizlazi, dodaci se nadovezuju kao žestoki i lagani talasi: Ružo otajstvena, Tornju Davidov, Kućo zlatna, Škrinjo zavjetna, Vrata nebeska, Zvijezdo jutarnja... Ovdje se dotičemo najviših vrhunaca poezije koja preobražuje čovjeka.«

(Francesco Orestano, 117)

»Ako pomislimo što znači utjelovljena čistoća, tada bolje razumijemo što znači štovanje Djevice za snažne muševce kao što su bili vojnici i mornari stare Španjolske. Ona je

štit obrane protiv strasti koje ponizuju, jer se u njima duh predaje najnižim nagonima. Protiv toga poniženja prije tisuću godina stvorena je Zdravo Kraljice, te nema nijedne molitve koja bi bila slađa u ustima jednoga čovjeka.«

(Ramiro Maetzu, 145)

»Prastare mađarske pjesme su me također dirale. Zašto propovjednik ne govori i zašto puk ne pjeva u protestanskim crkvama nikada o Majci Božjoj? Nama Mađarima je sv. Djevica Marija osobito bliska. Naš prvi kralj, sv. Stjepan, povjerio je svoju zemlju i svoj narod zaštiti Marijinoj kao da je slutio mnoge kasnije patnje.«

(Irma Barsi, 74)

»Ja sam Mariji kazivala svoje misli, svoje nade, svoje nakane za budućnost. A imala sam tako lijepe, tako velike, tako sam se pouzadavala u život: Činilo mi se da me Djevica sokoli smješkom. Zatim bih uzbuđena, zaplakana, ponavljala molitvicu Spomeni se što sam je vrlo ljubila: naučila sam je još posve malena, a bolje sam je razumjela od ikakve druge molitve.«

(Leontina Zanta, 92)

»Bio sam kršćanin i morao sam biti dobar kršćanin. Brzo sam se upisao u Marijinu Legiju, i to me je naučilo da budem gorljiv u vjeri.«

(Augustin Kasagi, 151)

»Nastojao sam kroz tolike godine da upoznam pravu Crkvu Božju, i Marijanska Godina mi je to napokon pokazala.«

(John Tucker, 398)

»Zaređen sam u Bukalasi (Uganda) u maloj sjemenišnoj kapeli za svećenike. Bilo je to u mjesecu svibnju, posvećenom Majci Božjoj i Majci svih ljudi. Svidjelo se njoj milostivoj da mi baš u tom mjesecu posreduje prve zrake svjetla vjere.

(Ibrahim Sallam, 70)

CELIBAT — PROBLEM NAŠIH DNI

Prav neprijetno je odjeknila v katoliškom svetu novica, da so na nizozemskom pastoralnem koncil uz veliko većino izglasovali zahtev, da se celibat za katoliške duhovnike odpravi. Nizozemski škofje, osam na številu, so vsi bili proti taki zahtevi, a njihova tako in

tako že omajana avtoriteta ni mogla preprečiti izida glasovanja. Mar-sikdo se je že spraševal: Kaj bo pa sedaj sledilo? Mar tvegajo norda Nizozemci celo razkol? Kardinal Bernard Alfrink, primas Nizozemske je take domneve že večkrat demantiral. Nekaj zaključkov pa moramo iz tega potegniti. Očitno je, da je Cerkev na Nizozemskem v krizi in sicer v precej hudi krizi. Ta kriza Cerkve pa je hkrati tudi kriza vernosti. Drugače tudi ne more biti. V iskanju novih poti in metod verskega delovanja so Nizozemci odšli predaleč. Pogled na nekatere duhovne vrednote se jim je zameglil, in tudi celibat je taka vrednota. Ne gre za pomanjkanje duhovnikov v času, ko so sprejeli ta sklep, kajti Nizozemska je imela tem času več duhovnikov kot katerikoli druga evropska država. Edino Irska ji je lahko stopila ob stran. To je namreč prvi primer v zgodovini Cerkve, da je ena cela pokrajina vstala proti ustaljenemu cerkvenemu življenju in ureditvi. Neženstvo je namreč vedno v Cerkvi uživalo velik ugled, že iz prvih časov krščanstva sem. Tudi puščavniki so bili večinoma neporočeni. Ker je bil Kristus najviši zgled, zato ni bilo nič čudnega, če so ga pač mnogi hoteli posnemati. Zato je imela Cerkev vedno veliko samskih ljudi, ki so si poleg duhovniškega življenja izbrali tudi samostaus življenja. Odkod sedaj ta pojav, da se tak način življenja negira in zavrača, kakor da bi samsko življenje za normalnega človeka bilo ne vredno? V stoji šesti okrožnici »Sacendotatus caelibatus« papež Pavel VI., zavedajoč se pomembnosti tega vprašanja, takoj v začetku piše: »Duhovniški celibat, ki ga Cerkev čuva kot sijajen biser svoje krone, ohranja vso svojo vrednost tudi v današnjem času, katerega značilnost je globoka sprememba življenja in struktur.« Mar je potem potrebno spremeniti tudi mišljenje o celibatu? Papež se dosledno zavzema za ohranitev celibata v celoti. Že njegova želja sama bi morala vsem katoliškim duhovnikom pomeniti nekaj svetega. Njegova izvajanja v okrožnici so nazorna in jasna, a kljub temu je okrožnica v nekaterih deželah naletela celo na odpor in negotovanje. Pri nas sicer ni bilo kaj takega zaslediti in razen nekaj člankov po svetnem časopisju ni bilo resnejšega napada na okrožnico. Tudi jaz nimam namena kogarkoli napadati in pobijati, rad bi pa le dal skromen prispevek k omenjeni okrožnici, ki mora biti zlasti nam duhovnikom dragocena.

V okrožnici pravi papež: »Krepostnost duhovnikov je blagor vse Cerkve, je izreden zaklad in čast za Cerkev, je v neprecenljivo spodbudo vsemu božjemu ljudstvu.« (strana 54) Dvomim, da bi ta krepostnost z ženitvijo duhovnikov kaj pridobila. In če v tem oziru ni pričakovati izboljšanja, potem je že sam namen zgrešen. Še sedaj se nam v dušnopastirskem delu dogaja, da zaradi zaposlenosti zanemarjamo premišljevanje, teološki študij in molitev brevirja. Kaj bi šele bilo, če bi katoliški duhovnik imel družino, za katero bi moral skrbeti? Brez dvoma bi nabolj trpelo njegovo duhovno življenje, da ne rečem tudi pastoralno delo med verniki. In če bi duhovno odubožal, kako naj bi potem delil nauke in moralno dvigal ljudstvo njemu izročeno? Nikar ne zapirajmo oči pred dejstvi! Tudi cerkvena zgodovina je učiteljica. Cerkev je imela zelo tehtne razloge, da je uvedla celibat. Duhovna letargija pravoslavija ni samo nezainteresiranost ljudi in tudi ne samo sad malomarnosti sluzabenikov oltarja, ampak je odraz stoletnega življenja tamkajšnjih dušnih pastirjev, ki so morali v prvi vrsti skrbeti za svojo družino. Šele potem so prišla na vrsto cerkvena opravila. Izjeme, ki so gotovo obstojale, niso mogle zavreti splošnega razvoja. V tem oziru je bila katoliška Cerkev vedno na boljšem. Sicer pa tudi mladi grkokatoliški bogoslovci spoznavajo prednost celibata

življenja in večina se zanj odloči, čeravno bi lahko sklenili poroko. Tako je vsaj pri nas v Jugoslaviji. Bogoslovci ostanejo samski na lastno željo in zahtevo brez vsakršnega pritiska od katerekoli strani. Tudi številni pravoslavni duhovniki nas blagrujejo zaradi celibata. Normalno misleč človek bo navadno z lahkoto spoznal odlike in prednosti celibata pred družinskim življenjem za duhovnika, ki je klicar božji in srednik med Bogom in ljudmi.

Spominjam se, kabo nam je rajni ljubljanski nadškof g. Anton Vovk govoril pred sprejemom subduakomata in nam naštel celo vrsto zgovornih zgledov, ki so vsi govorili v prid celibata. Najbolj pa sam si zapomnim tisti zgled in Bele Krajine, kjer je nadškof služboval kot kaplan v Metliki. Bilo je menda med prvo svetovno vojno. V sosednem Žumberku je izbruhnila kolera ali tifus, natančno se ne spominjam katera bolezen je bila. Ljudje so množično umirali. Njih dušni pastarji grkokatoliški duhovniki so imeli polne roke dela z nepretrdnim sprevidenjem bolnikov. Bilo je silno težko. Eden izmed župnikov je o tem govoril mlademu kaplanu Vovku. Vedno kadar so ga klicali je bil jok v hiši. Žena in otroci so jokali in se ga oklepali, boječ se za njegovo življenje. Bolezen je bila nalezljiva. Le nadčloveški napor mu je pomagal da je premagal svoja čustva in svoj obzir do domačih. Bil je zares Kristusov duhovnik. Koliko lažje pa bi bil vršil svoje dolžnosti, da ga niso pri tem ovirali žena in otroci! Duhovnik, ki je celebs, lažje zre smrti v lice kot poročen duhovnik.

S tem seveda nisem hotel omalovaževati duhovniškega zakona naših grkokatoliških duhovnikov. Vemo, da so tudi pozitivni sadovi njihovega zakonskega življenja. Tega nihče ne more zanikati. Hotel pa sem le pokazati prednost celibata za duhovnika v njegovem življenju delu. V življenju namreč je treba vse dobro premisliti in pretehtati, le tedaj se lahko človek mirno in pravilno odloči. To velja enako tudi za življenje duhovnikov.

Kdor bo skušal doumeti duhovnika v njegovem apostolatu, mu nikoli ne bo mogoče zameriti, ker je samskega stanu. Tega si namreč duhovnik ni izbral iz sebičnosti ampak ravno nasprotno iz nesebičnosti, da bi lažje skrbel za duše i služil neumrljivim dušam.

Vilko Šolinc

ZA DUHOVNO JEDINSTVO HRVATSKOG NARODA

Kao u političkom tako ni u orkvenom pogledu nije — na žalost — nikad bilo savršenog jedinstva čitavoga hrvatskog naroda. Pojedini su dijelovi Hrvatske bili pod različitim orkvenim utjecajima drugih naroda. Upravo su zbog toga pojedine hrvatske pokrajine imale i različite nebeske zaštitnike. Ni danas Hrvati katolici nemaju jednoga zajedničkog nebeskog zaštitnika kojega bi kao takvog svi štovali.

Uvjereni smo, međutim, da je konačno došao kraj takvom stanju. U naše vrijeme, kad hrvatski narod trpi različite nevolje kao kaznu Božju zbog grijeha psovike, pijanstva, nečistoće i drugih grijeha; u vrijeme kad nam ostadoše pusti domovi zbog teških grijeha roditelja i zbog odlaska naše uzdanice u inozemstvo; dok se u Katoličkoj crkvi provodi tako značajna obnova vjerskog života i dok smo pod dojmom veličanstvene proslave prve hrvatske kanonizacije — čini se da je kao naručen došao čas da se prvi hrvatski Svetac mučenik proglasi glavnim zaštitnikom svih Hrvata katolika, da bi